

JÓZEF ŁAKOTA

ur. 1936; Bełżyce

Miejsce i czas wydarzeń	Bełżyce, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Bełżyce, II wojna światowa, okupacja niemiecka, getto, Żydzi, praca przymusowa

Getto w Bełżycach w czasie wojny

W [19]39 roku, pierwszego września, Niemcy weszli do Polski. [W] [19]40 roku, gdzieś w lutym pierwszych Żydów zabili, za stodołą, [niedaleko]. Później w [19]41 roku gdzieś na jesieni przywieźli transport Żydów niemieckich, przeważnie mężczyźni, było ze cztery kobiety. Trzech [jakby policjantów] żydowskich, w mundurach normalnie byli, pilnowali ich. Później drugi transport przyszedł, gdzieś ze trzydzieści osób i tu powstało getto. Jak powstało getto, to rozdzielili na trzy grupy tych Żydów. Zaczęli grodzić, słupki przywieźli, drut kolczasty. Jak to już zostało ogrodzone, to ze trzydzieści osób poszła do rynku, bo tam targowica była, ale Niemcy podjęli [decyzję żeby] wyczyścić to wszystko i park stworzyć. Ze trzydzieści tych Żydów tam pracowało codziennie. Jeden był policjant z nimi, tam wskazywał, co mają robić. Wyczyścili to wszystko, posadzili drzewka, doprowadzili to do ładu, nikt inny, tylko Żydzi. Te [pozostałe] dwie grupy [dalej] grodziły. Później zaczęli brać się za wykop [do] stracenia Żydów. Za synagogą wykopali, to się zeszło z tym kopaniem, bo to nie było taczki, nie było koparki, tylko łopatkami to wszystko ci Żydzi kopali. Dół był duży, sześć-siedem metrów może, długi, cztery i pół może szeroki, ze dwa i pół metra głęboki. [Kiedy] tu zrobili, to [wzięli] łopaty na ramiona i [poszli] tam kilometr stąd na cmentarz wykopać znowu dół. Ze cztery metry może długi był ten dół, ze trzy szeroki i ze dwa głęboki, bo to dla dzieci. Jak to wszystko już zostało zrobione, tam posadzone drzewa, tutaj doły [wykopane], [getto] ogrodzone, to tych Żydów, tych niemieckich z powrotem do Niedrzwicy [pognali] piechotą. Ukraińcy ich prowadzili i stamtąd do Sobiboru mieli ich zabrać.

Data i miejsce nagrania	2019-10-23, Bełżyce
Rozmawiał/a	Wioletta Wejman
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"